

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

การฝึกหัดครู, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. คำบรรยายวิชาภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๘.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณศิลป์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๖. (อนุสรณ์ในการสถาปนากิจศพนางรำเพย จำปรัตน์ ณ เมรุวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ๖ พ.ค. ๒๕๑๖).

กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการทางสังคม. การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. เอกสารการประชุมปฏิบัติการการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กรุงเทพฯ: หน่วยงานส่วนจำกัดศึกษาสัมพันธ์, ๒๕๑๗.

ครูศาสตร์, คณะ. แผนกจิตวิทยา. "การเรียนความคิดรวบยอด," เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษาเบื้องต้น. พระนคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘. ๑๔๓-๕.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครูศาสตร์. "การเรียนการสอนโมทัศน์และกฎเกณฑ์," รายงานการสัมมนาการฝึกสอนเรื่อง "การปฏิบัติการสอน". คณะครูศาสตร์, ๒๕๑๗.

— . คู่มือครูวิชาภาษาไทย. พระนคร: มงคลการพิมพ์, ๒๕๑๖.

เจตนา นาควัชระ. "วรรณคดีวิจารณ์และการศึกษาวรรณคดี," วรรณไวทยากร (วรรณคดี). พระนคร: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ๒๕๑๘.

เจือ สตะเวทิน. ประวัตินวนิยายไทย. กรุงเทพมหานคร: สุทธิสารการพิมพ์, ๒๕๑๗.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา (รวบรวม). อุดมการกับสังคมไทย. นครหลวง: สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย. ๒๕๑๕.

เฉลิม อยู่เวียงชัย. "อิทธิพลวรรณกรรมตะวันตกต่อวรรณกรรมไทย," วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๒ (ปรับปรุงครั้งที่ ๑). รวบรวมและจัดพิมพ์โดย กระแสร์ มาลา야ภรณ์. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสตรีเนติศึกษา แผนกการพิมพ์, ๒๕๑๖. หน้า ๒๖๗-๒๘๘.

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คณะมนุษยศาสตร์. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. เชียงใหม่: วิทยาลัยการพิมพ์, ม.ป.ป..

คูสีย์, ทอม. ชีวประวัติการทำงานของนายแพทย์ทอม คูสีย์ ในราชอาณาจักรลาว.

แปลจาก Tom Dooley; The Night They Burnt The Mountain. โดย อภรณ์ ชาติบุรุษ. พระนคร: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๘.

คุ่ย ชุมสาย, ม.ล. วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๖.

ทองเครือ เกษมสุวรรณ. "การสอนวรรณคดีไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย," วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๐.

เทือก กุสุมา ณ อุษยา, และโมรี ชื่นสำราญ. ประวัติวรรณคดีไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำของคุรุสภา. ๒๕๑๖.

นิตยา มาสะวิสุทธิ์, และวันเพ็ญ จันทรวีโรจน์. "หมอกานต์ "คนนอก" ของสังคม," วารสารธรรมศาสตร์. ๑, ฉ. ๒ (พฤศจิกายน, ๒๕๑๔). ๕๒-๖๒.

- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. "การสอนภาษาไทยกับค่านิยมในปัจจุบัน," วิทยา
สาร, ๒๕, น.๓๕-๓๖ (ธันวาคม, ๒๕๑๗).
- ____. "การสอนภาษาไทยกับค่านิยมปัจจุบัน," วิทยาสาร, ๒๖, น.๑-๕ (มกราคม
-กุมภาพันธ์, ๒๕๑๘).
- ____. วิเคราะห์สุวรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๗.
- ____. "หัวใจของวรรณคดีไทย," วรรณไวทยากร (วรรณคดี). พระนคร:
โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ๒๕๑๘.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล., และมานี จันทวิมล. "การกำหนดวัตถุประสงค์,"
เอกสารของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. แปล
จาก (Inquiry Techniques for Teaching Science ของ
William D. Reney).
- ปกรณ อังศุสิงห์. "การฟื้นฟูชนบทในประเทศไทย," วิทยานิพนธ์วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร. พระนคร: สำนักงานพัฒนาการท้องถิ่น, ๒๕๑๓.
- ประสานมิตร, วิทยาลัยวิชาการศึกษา. แผนกประถมศึกษาและแผนกบรรณารักษะ
ศาสตร์ร่วมกับนิตยสารอาจารย์สาร. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง
หนังสือสำหรับเด็ก. (อัครสำเนาะ).
- พระราชวรมณี. "เกณฑ์วินิจฉัยความหมายและคุณค่าของพุทธธรรม," บรรยาย ณ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖.
(โครงการตำรา สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๗).

พัทธา สายหู. ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของสังคม. หนังสือชุดมหาวิทยาลัย
สำหรับชาวบ้าน อันฉบับ ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร: เคล็ดไทย, ๒๕๑๗.

— — . โลกสมมติ. กรุงเทพฯ: ศึกษิตสยาม, ๒๕๑๖.

มโหทร นามแฝง . วิจารณ์เรื่อง เขาชื่ออานต์, โดยสุวรรณี สุกนธา, วิทยา
สาร, ๒๒, น. ๓๘ (ตุลาคม, ๒๕๑๔).

พฤทธิสาน ชุมพล, ม.ร.ว. "ความคิดเห็นเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใน
สังคมไทย, สังคมไทยกับปัจจัยที่ห้า. การศึกษาสิทธิเสรีภาพในการเป็นคน
อยู่ที่ไหน," วารสารคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. ๘ (มิถุนายน-กรกฎาคม,
๒๕๑๗). ๑๑๖-๗.

ไพฑูรย์ เครือแก้ว. ลักษณะสังคมไทยและการพัฒนาชุมชน. พระนคร: ห้างหุ้นส่วน
จำกัดการพิมพ์เกื้อกูล, ๒๕๑๖.

รัญจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร:
ดวงกมล, ๒๕๑๗.

วิจิตรมาตรา, ชน. สองฝั่งลำน้ำเจ้าพระยา. พระนคร: พระจันทร์, ๒๕๐๙.
(อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพนางสาวสมศรีจิต งามพินิต จ.ม.,
บ.ช. ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม ๒๗ ม.ค. ๒๕๐๙).

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๓ แก้ไขเพิ่ม
เติม. พระนคร: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, ๒๕๐๔

วิภา เสนานาญ. "ศึกษาวรรณคดีให้สนุก," จันทร์เกษม. น. ๘๑ (มีนาคม-
เมษายน, ๒๕๑๑). ๔๔-๕๓.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. "แนะแนวทางอ่านนวนิยาย,"

อนุสารหมวดวิชาภาษาไทย ท.๒/๒๕๑๑. พระนคร, ๒๕๑๒.

_____, "แนะแนวทางเรียนวรรณกรรมวิจัษ์และวรรณคดีวิจารณ์," อนุสารหมวด
วิชาภาษาไทย ท.๑/๒๕๑๑. พระนคร, ๒๕๑๑.

สมพงษ์ เกษมสิน. การปกครองของไทย. นครหลวง: ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๑๕.

ลีทชา พิณใจภูวดล. "ทำไมคณะกรรมการจึงเลือก "เขาชื่อกานต์" ของสุวรรณี,"
สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ๘,ฉ.๔ (ตุลาคม, ๒๕๑๔).

ลีทชา พิณใจภูวดล, และคนอื่นๆ. ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย. นครหลวง:
โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, ๒๕๑๕.

สุชุม นวลสกุล. "เหลียวชายแลชวากอนเขาหาสังคมนิยม," วารสารวิชาการ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ฉ.๑ (มกราคม, ๒๕๑๔).

สุวรรณี สุกนชา (สุวรรณี สุกนธ์เที่ยง). เขาชื่อกานต์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุง
เทพมหานคร: คลังวิทยา, ๒๕๑๖.

เสนห์ จามริก. "ปาฐกถาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงและอนาคตของสังคมไทย,"
บันทึกการสัมมนาเรื่องเอกลักษณ์ของสังคมไทยในอนาคต. นครหลวง:
ศิริพร, ๒๕๑๕. หน้า ๑๐๕.

เสฐียรโกเศศ (พระยาอนุมานราชชน). การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์.
นครหลวง: บรรณาการ, ม.ป.ป. .

โสภา ชูพิกุลชัย, และอรทัย ชื่นมนุชย์. จิตวิทยาสังคม. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุ
สภา, ๒๕๑๖.

อนงค์ ประมุขกุล. "บทบาทของการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการปลูกฝังความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

อัครวรรณา วชิรสาร. "วรรณคดีวิจารณ์ภาคปฏิบัติ," วารสารภาษาและหนังสือ, ฉ.๑๓(กันยายน, ๒๕๑๗) ๖๐-๗๕.

ภาษาอังกฤษ

Bruner, Jerome S. The Process of Education. New York : Vintage Book, 1960

De Cecco, John P. The Psychology of Learning and Instruction : Education Psychology. Englewood Chiff : Prentice - Hall, 1968.

Embree, John F. "Thailand : A Loosely Structured Social System," American Anthropologist. Vol.52, 1950. 183

"Fiction," The World Book Encyclopedia, VI, (1957). 2526.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Company. Inc., 1945. 495

Haris, Chester W. Encyclopedia of Educational Research. New Year : The Macmillan Company, 1960.

MacKenzie, Norman. A Guide to the Social Sciences New York : Mentor Book, 1968

Mahood, Wayne. "Concepts in the Social Studies," The Social Studies. Lxiv, No.1 (January, 1973), 25-35.

Mattani Rutnin. "Suwonnee Sukonta, Kao Chue Kan (A Man Called Karn), "The Journal of the Siam Society. Bangkok : Prachandra Printing Press, 60 (January, 1972). 3925-9.

"Novel," Encyclopedia Britannica. edited by William Benton. XVI (1967). 673-4.

"Novel," The Encyclopedia Americana. xx(1957). 504.

Stevenson, David L. "Novel," The World Book Encyclopedia. XII (1957), 5788-9.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ชื่อ.....

ก. โปรดตอบคำถามข้างล่างต่อไปนี้

๑. หนังสือประเภทใดที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด (สารคดี นวนิยาย ฯลฯ)
๒. โปรดบอกชื่อนวนิยายที่นักเรียนเคยอ่านมาใหม่มากที่สุดเท่าที่จำได้
๓. โปรดบอกชื่อนวนิยายเรื่องที่นักเรียนชอบมากที่สุด
๔. โปรดบอกนามปากกาของนักเขียนที่นักเรียนชอบมากที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล
๕. โปรดบอกเหตุผลหรือความมุ่งหมายในการเลือกอ่านหนังสือของนักเรียนแต่ละประเภท

๖. โปรดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับนวนิยายในปัจจุบัน

ข. โปรดตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "เขาชื่อ กานต์" ข้างล่างนี้

๑. โปรดเล่าเรื่องย่อของนวนิยายเรื่องนี้ให้ไ้ใจความครบถ้วน
๒. โปรดเล่าถึงลักษณะนิสัยของตัวละครข้างล่าง ตามความคิดเห็นของนักเรียน และยกตัวอย่างประกอบตามสมควรเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นนั้นๆ
 - ๒.๑ กานต์
 - ๒.๒ หฤทัย
 - ๒.๓ โทมร
 - ๒.๔ นายอำเภอ
๓. โปรดบอกโครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ ตามความเข้าใจของนักเรียน
๔. เมื่อนักเรียนอ่านนวนิยายเรื่องนี้แล้ว นักเรียนได้รับความรู้ หรือความคิดเห็นอะไรบ้าง (ตอบเป็นข้อๆ)
๕. ถ้ามอ กานต์ไม่ไปเป็นหมอในชนบท แต่เลือกเป็นหมอประจำบ้านของโรงพยาบาลใดโรงพยาบาลหนึ่งในเมืองหลวง นักเรียนคิดว่าหมอกานต์จะพบจุดจบชีวิตเช่นในเรื่องหรือไม่ จงอภิปราย

ค. ความรู้ทั่วไป

โปรดอธิบายความหมายของคำข้างล่างตามความเข้าใจของนักเรียน

๑. นวนิยาย คือ.....

.....

๒. ข้าราชการ คือ.....

.....

๓. แพทย์ คือ.....

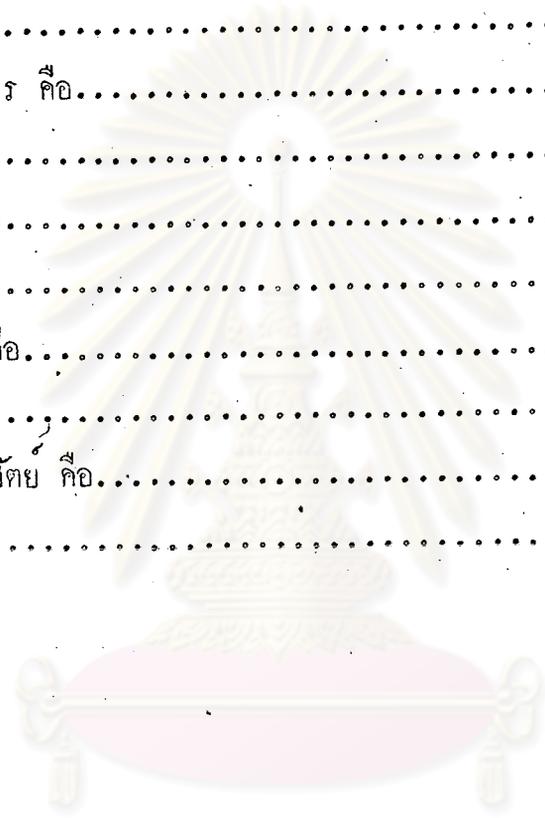
.....

๔. ความดี คือ.....

.....

๕. ความซื่อสัตย์ คือ.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

คำชี้แจง

บทเรียนที่แนบมานี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสอนมโนทัศน์ และหลักเกณฑ์ที่ได้จากวรรณกรรมไทยร่วมสมัยเรื่อง- เขาชื่อกานต์- ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่สี่ (Teaching of Concepts and Principles Drawn from

Thai Contemporary Literature ' A Man Called Kan(ta) ' at Matthayom Suksa Four

จุดมุ่งหมายของบทเรียนนี้คือเพื่อเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งของครูในการสอนอ่านนวนิยายเรื่อง "เขาชื่อกานต์- ของสุวรรณี สุคนธา

โดยที่ได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้หนึ่งที่สนใจและมีความสามารถทางการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ดังนั้นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทเรียนนี้ตามหัวข้อข้างล่าง หรือตามที่ท่านเห็นเหมาะสม กราบขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านครั้งนี้เป็นอย่างสูง

จิตรลดา สุวัติกุล.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินผลบทเรียนวรรณกรรมร่วมสมัยเรื่อง "เขาช่อกานต์"

๑. เนื้อหาของบทเรียน

-

-

-

๒. ประโยชน์ที่จะมีต่อครูในการสอนวรรณคดี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

-

-

-

๓. ประโยชน์ที่คาดว่านักเรียนจะได้รับจากบทเรียนนี้

-

-

-

๔. ขอบกพร่องของบทเรียน

-

-

-

๕. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

-

-

-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. กิจกรรม น่าจะเน้นกระบวนการที่เด็กจะได้แบ่งกลุ่มย่อยและแสดงความคิดเห็น ให้ต่อกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และระหว่างสมาชิกระหว่างกลุ่ม โดยครูเป็นแค่เพียง facilitator มากกว่าจะเป็นผู้ควบคุมการอภิปรายเสียเอง คุณค่าของกิจกรรมการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับวิธีการที่ครูมีอิทธิพลน้อยที่สุด และนักเรียนได้เข้าไปมีส่วนคิดและดำเนินกิจกรรมไปมากที่สุด

๓. จึงมีมีผลต่อการวัดผลว่า แบบวัดผลที่ทำมานั้น คำตอบอาจจะออกมาไม่ตรงกับ key ก็ได้

๕. ขอเสนอแนะอื่นๆ ขอชมเชยว่าบทเรียนนี้ดี เป็นตัวอย่างในการสอนโมทัศน์ได้ ขอבקพร่องมีอยู่บ้างคงกล่าวแล้ว

(ลายเซ็น) สุน

แบบประเมินผลบทเรียนวรรณกรรมร่วมสมัย เรื่อง - "เขาชื่อ กานต์"

๑. เนื้อหาของบทเรียน คุณลักษณะของงานวรรณกรรมที่ควรยกย่องนั้นต้องประกอบด้วยข้อสำคัญหลายข้อ รวมทั้งภาษา ดังนั้นถ้าการสอนนี้มุ่งแต่มโนทัศน์และหลักเกณฑ์ก็นับว่ายังขาดแนวทางที่จะนำผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมอีก อย่างไรก็ตาม เนื้อหาของบทเรียนนี้ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ และละเอียดถี่ถ้วนดี

๒. ประโยชน์ที่จะมีต่อครูในการสอนวรรณคดี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ช่วยให้ครูมีมโนทัศน์และเข้าใจลักษณะและคุณค่าของงานวรรณกรรมดียิ่งขึ้น
- ครูสามารถจะใช้บทเรียนนี้เป็นแนวทางในการศึกษาวรรณกรรมต่อไป
- ครูจะทำงานได้ง่าย เพราะไม่ต้องค้นคว้า หรือคิดอะไรเพิ่มเติมอีก

๓. ประโยชน์ที่คาดว่านักเรียนจะได้รับจากบทเรียนนี้ เข้าใจวิเคราะห์วรรณกรรม เข้าใจแนวศึกษาวรรณกรรม รับทัศนคติจากผลของการวิเคราะห์ มีความสามารถในการอ่านแบบวิเคราะห์มากขึ้น เห็นคุณค่าของวรรณกรรม

๔. ขอבקพร่องของบทเรียน

๑. บทเรียนนี้จะใช้สอนในเวลา หรือเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาหรืออย่างไร แม้ว่าในวัตถุประสงค์จะกล่าวว่าจะนำมาเรียนในชั้นเรียน แต่ก็ยังไม่กระจ่างชัดเจน

๒. บทเรียนนี้จะเอี่ยมมากจนกระทั่งเกือบไม่ต้องใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถเลย จะทำให้ครูชาดการคนควาเพิ่มเติมควยตนเอง

๕. ขอเสนอแนะอื่นๆ

๑. ภาษาที่ใช้ ต้องระมัดระวังในเรื่องความหมาย คูนชั้นและวิธีสอน "ชั่วโมงที่สามและสี่...! ผู้สอนควรเพิ่มเติมขอบปรองของนักเรียนให้เต็มที่" เขียนเช่นนี้ผิดความประสงค์ ที่ถูกน่าจะหมายความว่า "แก้ไข" หรือ "ลดขอบปรอง" ไม่ใช่ทำให้มีเพิ่มขึ้น

๒. ละเอียคเกินไปสำหรับ ม.ศ. ๔

(ลายเซ็น) กุลทรัพย์

แบบประเมินผลแบบเรียนวรรณกรรมร่วมสมัยเรื่อง "เขาช่อกานต์"

๑. เนื้อหาของบทเรียน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และเป็นที่น่าสนใจคงจะช่วยให้การเรียนบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี ตรงกับหลักสูตรระดับ ม.ศ. ปลาย ซึ่งมุ่งส่งเสริมให้ น.ร. ระดับนี้รู้จักอ่านและพิจารณาหนังสือ

๒. ประโยชน์ที่จะมีต่อครูในการสอนวรรณคดี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูจะได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวทางการสอนวรรณกรรมปัจจุบัน ซึ่งเป็นทางช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ วิเคราะห์การกระทำต่างๆของตัวละคร

๓. ประโยชน์ที่คาดว่านักเรียนจะได้รับจากบทเรียนนี้ นักเรียนจะได้รับความเพลิดเพลิน และรู้สึกสนุกสนานเมื่อตนเองสามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการวางโครงเรื่อง การใช้สำนวนโวหาร และภาษาที่ดี

๔. ขอบปรองของบทเรียน นวนิยายย่อมาก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจเป็นจุดสำคัญ ความขัดแย้งทางอารมณ์ หรือความรู้สึกคลอຍตามของผู้อ่าน จะเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านแลเห็นคุณค่าของนวนิยายนั้นๆ จึงควรเน้นไว้ในบทเรียนนี้ควย

๕. ขอเสนอแนะอื่นๆ ควรจะระบุระยะเวลาในการสอนให้แน่นอนว่ากี่ชั่วโมงหรือจะให้อภิปรายกี่ครั้ง แบบฝึกหัดบางบทยากเกินระดับ ม.ศ. ปลาย

ขอชมเชยผู้จัดทำแบบเรียนนี้ ที่มีความอุตสาหะพยายามมาก โดยคำนึงถึงค่านิยมในค่านองต่างๆ และโน้มน้าวจิตใจผู้เรียนให้แลเห็นคุณธรรมและอุดมคติตามที่สังคมนิยม หากผู้เรียนที่ชอบความคิดอิสระ อาจสร้างมโนทัศน์และกฎเกณฑ์ของตนเองขึ้นได้ตามอารมณ์และความสะเทือนใจที่ตนได้รับ การสร้างแนวคิดหรือปรัชญานั้นเป็นเรื่องสำคัญของนวนิยายศึกษา วัฒนธรรมก็คือ ศาสนาก็คือ ย่อมมีอิทธิพลครอบคลุมแนวคิดนั้นๆ โดยเหตุนี้จึงควรคำนึงถึงค่านิยมในค่านองพุทธศาสนาให้มาก

เหตุใดนวนิยายเรื่องนี้จึงจบลงอย่างเศร้า มีความหมายต่อผู้อ่านเพียงใด การเสียดสีและละเกิเลสต่างๆ รวมทั้งวัตถุประสงค์ทั้งปวง ย่อมช่วยให้คุณค่าของนวนิยายเรื่องนี้สูงขึ้นจนได้รับรางวัล ถ้าผู้เรียนได้รับ concept นี้ไปคงจะช่วยให้บทเรียนนี้สมบูรณ์ขึ้น

(ลายเซ็น) บุญนำ บุญเสวี

๑๐ เม.ย. ๒๕๑๔

ประเมินผลบทเรียนวรรณกรรมร่วมสมัยเรื่อง "เขาช่อกานต์"

๑. เนื้อหาของบทเรียน ผู้จัดทำได้จัดเนื้อหาของบทเรียน โดยมีทั้งบทวิเคราะห์วิจารณ์ไว้โดยละเอียด ตลอดจนบอกชั้น วิธีสอน และมีแบบฝึกหัด ในค่านองเนื้อหาจึงสมบูรณ์มาก

ประโยชน์ที่จะมีต่อครูในการสอนวรรณคดีนั้น นับได้ว่าเป็นคู่มือที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะได้รวบรวมแนวความคิดในแง่มุมต่างๆ ไว้มาก สะดวกแก่ครูผู้สอนทั้งในค่านองการเตรียมการสอน และการเตรียมกิจกรรมให้แก่ักเรียน

ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากบทเรียนนี้ คาดว่านักเรียนจะได้รับประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ดังที่ผู้จัดทำมุ่งหมายไว้

๔. ผู้จัดทำได้จัดทำบทเรียนนี้ขึ้นอย่างละเอียดและสมบูรณ์มากอยู่แล้ว หากจะให้

ประโยชน์แก่ครูมากขึ้นไปอีก น่าจะมีข้อชี้ให้ครูผู้สอนได้ทราบว่า โดยสรุปเรื่องนี้
ให้อะไรแก่ครูอ่าน อันเป็นจุดเด่นและร่องรอยไปตามลำดับ และค่านิยมที่ปรากฏอยู่ใน
ในเรื่องนี้บ้างอย่างควรยอมรับหรือควรแก้ไข

๕. น่าจะได้ศึกษาว่า ผู้ประพันธ์เรื่องนี้มีจุดประสงค์อย่างไรในการเขียนเรื่องนี้
ขึ้น เพราะรายละเอียดตามที่ผู้วิจารณ์ในแง่มุมต่างๆ อย่างมากมายนั้น เกิดขึ้นมา
หลังจากที่เขียนจบแล้ว ผู้ประพันธ์ได้เคยคำนึงถึงรายละเอียดเหล่านั้นมาก่อนหรือไม่
เพียงไร

-กาญจนา ศุกรสุยานนท์ -

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

๑. ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศของภาคเหนือเป็นภูเขา ที่ดินไม่ค่อยเหนียว ส่วนใหญ่พื้นดินไม่เหมาะแก่การปลูกพืช นอกจากการทำป่าไม้ แต่โดยเหตุที่มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านภาคนี้ เช่น แม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ฉะนั้นท้องที่ในบางจังหวัด เช่น เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน จึงเหมาะสำหรับปลูกพืชไค้ถึงปีละ ๒ ครั้ง

๑.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่เป็นที่ราบสูง ที่ดินปนทราย ขาดธาตุปุ๋ย แม่น้ำจะตมมากในฤดูฝน แต่ก็แห้งแล้งในฤดูแล้ง พื้นดินแห้งไม่มีน้ำขัง ส่วนใหญ่เป็นป่าโปร่ง นอกจากนั้นที่นี่ยังมีระดับสูงต่ำต่างกันมาก

๒. ลักษณะทั่วไปของชนบท

" คำว่าชนบท เป็นลักษณะของท้องที่ซึ่งประชากรส่วนใหญ่มีกิจกรรมทางเกษตรกรรม และมีความเป็นอยู่อย่างง่ายๆ การกินอยู่ที่ดี การทำมาหากินก็ดี เป็นไปอย่างง่ายๆ หรือตามแนวทางของบรรพบุรุษของเขา ซึ่งแตกต่างจากสภาพชีวิตในเมืองอย่างมากมาย"

๓. ลักษณะทั่วไปของเมือง

" การให้ความหมายของคำว่าเมืองนั้น แต่ละประเทศได้ถือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ กัน แต่สำหรับประเทศไทยเรามักจะตีความหมายว่า เป็นอาณาเขตที่อยู่ในการปกครองและปรับปรุงของเทศบาลเป็นเกณฑ์สำคัญ

๔. สภาพแตกต่างระหว่างชนบทกับในเมือง

ปกฤษณ์ อังศุสิงห์ ได้วิจัยสภาพแตกต่างระหว่างชนบทกับในเมือง ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

ความแตกต่างระหว่างชนบทกับในเมืองมีหลายด้านคือ

๑. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ชนบทมีสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่คือธรรมชาติ ส่วนในเมืองนั้นแวดล้อมด้วยสิ่งประดิษฐ์ เช่น บ้านเรือน คีกราม สถานที่ต่างๆ ฯลฯ

๒. จำนวนประชากร ในชนบทมีน้อย แยกกันอยู่เป็นกลุ่มๆ เรียกว่า หมู่บ้าน ในเมือง มีพลเมืองหนาแน่นอยู่ใกล้ชัคคิกัน

๓. อาชีพ คนในชนบทและในเมืองส่วนใหญ่มีอาชีพต่างกัน เช่น คนในชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพคานเกษตรกรรมอย่างเดียว ส่วนในเมืองประชากรมีอาชีพแตกต่างกัน

๔. ความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในชนบท มักจะมีมาก

๕. ความแตกต่างระหว่างชาวชนบทกับคนในเมือง

๕.๑ เนื่องจากชาวชนบทมีอาชีพในการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้น ชีวิตของชาวชนบทจึงขึ้นอยู่กับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ ปีไหนฝนแล้งการทำงานไม่ค่อยได้ผล ก็เกิดความเดือดร้อน ตรงกันข้ามกับคนในเมืองซึ่งเป็นลูกจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม บริษัทห้างร้าน การครองชีพขึ้นอยู่กับค่าจ้างที่ได้รับเป็นประจำแต่ละเดือน แม้วาฝนจะตกหรือ น้ำจะท่วมก็ได้รับความกระทบกระเทือนเพียงเล็กน้อย

๕.๒ ลักษณะแตกต่างอันสำคัญอีกอันหนึ่งก็คือ เรื่องอาชีพ ชาวชนบทส่วนมากมีอาชีพอย่างเดียวกัน คือ การทำนา การประกอบการค้า และการทำงานอย่างอื่นๆแทบไม่มี การมีอาชีพเหมือนกันอย่างนี้ ทำให้ความต้องการของชาวชนบทคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ทุกคนต้องการนำบริบูรณ์ ต้องการให้ฝนตกตามฤดูกาล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพของเขา ต่างกับคนในเมืองซึ่งมีอาชีพแตกต่างกัน แม้แต่ในครอบครัวหรือในท้องถิ่นเดียวกัน เช่น ในครอบครัวหนึ่ง พ่อแม่และลูก อาจมีอาชีพคนละอย่างในท้องถิ่นหนึ่ง หรือคนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงจะประกอบด้วยคนหลายอาชีพ เช่น ครู ข้าราชการ ลูกจ้างในโรงงาน หรือบริษัทร้านค้า โดยเหตุนี้กล่าว ความต้องการของคนในเมืองจึงไม่เหมือนกัน เพราะแตกต่างกันในเรื่องฐานะและอาชีพ

๕.๓ ความแตกต่างระหว่างชาวชนบทกับคนในเมืองก็ยังเป็นไปในด้านเชื้อชาติ ศาสนา การแต่งกาย ความประเพณีและการกินอยู่ กล่าวคือ คนในชนบทก็มีเชื้อชาติ ศาสนาเหมือนกัน การกินอยู่ การแต่งกายคล้ายคลึงกัน

ทั้งนี้ก็เพราะคนชนบทมักจะมีเชื้อชาติมาจากบรรพบุรุษที่เกิดและอยู่ที่นั่นต่อเนื่องกันมา การที่จะโยกย้ายก็มีเพียงเล็กน้อยหรือแทบไม่มีเลย ฉะนั้น การที่จะเปลี่ยนแปลงหรือการที่จะรับสิ่งใหม่ๆไม่มี ตรงกันข้ามกับคนในเมืองซึ่งเป็นที่รวมของคนทุกชาติ ศาสนา และอาชีพ เพราะทางมีรกรากที่ฐานมาจากที่อื่นๆ ด้วยเหตุนี้คนในเมืองจึงแตกต่างกันทั้งในด้านศาสนา อาชีพและความประพฤติ ซึ่งเป็นเหตุให้ชีวิตคนในเมืองไม่มีความแน่นแฟ้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเหมือนในชนบท

๕.๔ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ชาวชนบทที่มีชีวิตอยู่ด้วยการทำนา ฉะนั้น นากับที่ดินย่อมมีความสำคัญต่อความมั่นคงหรือความเป็นอยู่ของเขา ด้วยเหตุนี้ การเปลี่ยนแปลงจึงมีน้อยหรือแทบจะไม่มีเลย ชีวิตส่วนใหญ่อยู่อย่างสงบ มีความกระตือรือร้นน้อย เมื่อถึงคราวได้รับภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม ก็มีการกระตือรือร้นเสียครั้งหนึ่ง ชีวิตคนในเมืองเนื่องจากมีการแข่งขันกันมาก มีการเปลี่ยนแปลงและสิ่งใหม่ๆเกิดขึ้นเสมอ จึงทำให้คนในเมืองไม่หยุดนิ่งในการต่อสู้และเปลี่ยนแปลงให้ทันกับเหตุการณ์และปัญหาอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ ชีวิตของคนชนบทก็ สถาบันในชนบทก็เปลี่ยนแปลงช้าทั้งในด้านวัตถุและจิตใจ

๕.๕ สังคมในชนบทมีขอบเขตจำกัดแต่แน่นแฟ้น คนชนบทอย่างมากที่สุด ก็แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ เจ้าของที่ดินและ ผู้เช่าที่ดิน ทั้งนี้เพราะว่าทุกคนเป็นชาวนา การแบ่งชั้นระหว่างบุคคลก็ไม่มี ซึ่งแตกต่างกับสังคมในเมืองแม้ในกฎหมายเราจะไม่มีการแบ่งชั้น แต่การแบ่งชั้นตามความเป็นจริงก็ยังมียู่ และขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจตลอดถึงการท่ามาหากิน เช่น ในเมืองก็มีคนชั้นนายทุน หัวหน้างาน เสมียน กรรมกร ลูกจ้าง

๖. การปกครอง

ประเทศไทยแบ่งการปกครองออกเป็นจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานภายในจังหวัด แต่ละจังหวัดก็แบ่งเป็นอำเภอ มีนายอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานภายในอำเภอ หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว รัฐบาลก็มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจ

การปกครองประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานในท้องถิ่นของตน ดังนั้น ในปี ๒๔๙๘ รัฐบาลอินโดจีนได้จัดตั้งเทศบาลขึ้นในเขตชุมชนชน ที่ตั้งศาลากลางจังหวัด และในชุมชนชน ในปี ๒๔๘๑ ก็ได้จัดตั้งสภาจังหวัดขึ้น

ในปัจจุบันประเทศไทยแบ่งการปกครองออกเป็น ๗๑ จังหวัด ซึ่งแตกต่างกันไปตามขนาดและจำนวนพลเมือง จังหวัดที่มีพลเมืองมากที่สุดได้แก่จังหวัดพระนคร คือ ๑,๓๒๔,๒๒๔ และประมาณ ๑,๒๐๗,๘๖๕ คน อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จังหวัดที่มีพลเมืองเป็นอันดับที่สองได้แก่จังหวัดอุบลราชธานี คือมีพลเมือง ๘๘๒,๖๐๑ คน การบริหารงานในแต่ละจังหวัดอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นข้าราชการประจำสังกัดกระทรวงมหาดไทย และมีคณะกรรมการจังหวัดประกอบด้วยผู้แทนของกระทรวงทบวงกรมต่างๆ เป็นกรรมการ เช่น ศึกษาธิการจังหวัด กสิกรรมจังหวัด สรรพากรจังหวัด อนามัยจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ฯลฯ เป็นผู้ช่วยเหลือ แต่ละจังหวัดแบ่งออกเป็นอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่างๆ มีผู้แทนของกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ในส่วนอำเภอ เป็นผู้ช่วยเหลือการดำเนินงานด้านต่างๆ เช่น เกี่ยวกับในส่วนจังหวัด เช่น ศึกษาธิการอำเภอ กสิกรรมอำเภอ สรรพากรอำเภอ อนามัยอำเภอ สหกรณ์อำเภอ ฯลฯ ในปัจจุบันมีอำเภอและกิ่งอำเภออยู่ ๔๔๔ อำเภอ และถ้าเฉลี่ยจังหวัดหนึ่งๆ จะมี ๖ อำเภอ อำเภอเป็นหน่วยสุดท้ายที่นำบริการของกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ไปให้กับราษฎร แต่ละอำเภอแบ่งการปกครองออกเป็นตำบล ซึ่งตำบลหนึ่งจะประกอบไปด้วยหมู่บ้านประมาณ ๑๐ หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านจะเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านขึ้น ๑ คน และผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น ก็จะเลือกตั้งกำนันขึ้น ๑ คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของตำบล ในการบริหารงานรับผิดชอบโดยตรงต่อนายอำเภอ กำนันมีหน้าที่ในการบริหารงานก็คือการเก็บภาษี การทำสถิติการเกิด การตายส่งอำเภอ และทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการบริหารงานในตำบลนั้น

แต่โครงการบริหารงานดังกล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าการบริหารงานในการจัดอำนาจบริการของกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ในส่วนกลาง ผ่าน

จังหวัด และอำเภอตามลำดับ ในตำบลและหมู่บ้านไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐประจำ
 ทำงานอยู่เลย นอกจากครูประชาบาล เท่านั้น ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอจึงมีหน้าที่
 ที่จะต้องบริหารงานในด้านการอำนวยความสะดวกของกระทรวงต่างๆ ในส่วนอำเภอ
 ให้อำเภอประชาชน ซึ่งรวมถึงบริหารในด้านสวัสดิการสังคมควย การค้นหาความตอง
 การกีด การค้นหาปัญหาของราษฎรก็กีด จึงตกเป็นหน้าที่ของนายอำเภอ และเจ้า
 หน้าที่ของกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ที่อำเภอ ดังนั้นความอยู่ดีกินดีของประชาชน
 ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ และความชำนาญของนายอำเภอ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวง
 ทบวงกรมต่างๆ ที่อำเภอ ในการค้นหาความตองการของและปัญหาตลอดจนการบริหาร
 โครงการเป็นสำคัญ

(ย่อจากวิทยานิพนธ์เรื่อง " การฟื้นฟูชนบทในประเทศไทย "

ของ ปกรณ์ อังศ์สิงห์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางสาวจิตรลดา สุวัติกุล
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๑๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย